

Udvalget har været Enighed om det ønskelige t, at den kommunale Valgret i Kjøbenhavn udvides til at omfatte Statterhderne i samme Omfang, som Valgretten er indrømmet Statterhderne i Landets øvrige Kommuner, og at der indføres Forholdstalsvalg for at sikre Mindretallets Repræsentation. Men ved Siden heraf er det bestemt fastholdt, at saa vel en Udvidelse af Valgretten, som Indførelsen af Forholdstalsvalg maa være betinget af, at Vælgerne stemme i 2 Grupper — i Sighed med, hvad der er Tilfældet ved Kommunalvalgene uden for Kjøbenhavn — og da med Forholdstalsvalg inden for hver Gruppe for sig. Naar nu de ærede Herrer ville se, hvad Grundbestemmelsen er i det foreliggende Lovforslag, saa er det en fuldstændig loyal Opfyldelse af det, Folketingsudvalget har ønsket for 2 Aar siden. Altsaa jeg har vel Grund til at haabe, at der var Grund til endnu en Gang at forelægge Lovforslaget, som det forelaa her i Fjor. Det vil jo ogsaa være bekendt nok, at jeg tidligere paa Regeringens Begne har udtalt, at skulde man i det hele gaa den Vej i Kjøbenhavn, maatte man gaa den samme Vej, som i de øvrige Kommuner i Landet, nemlig haade til Valgret til alle Statterhder og til Inddeling af Vælgerne i to Grupper. For saa vidt er jeg ikke enig med den ærede Taler, der først havde Ordet, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds. Jeg vilde ikke finde det heldigt nu at give sig til at stikke paa Valgbestemmelserne i Kjøbenhavn, uden at komme til, at samtlige Statterhder til Kommunen ogsaa fik Valgret til Kommunen; men saa ganske vist ogsaa med en forandret Bestemmelse med Henhyn til den Maade, den udøves paa, og med en Deling i to Grupper. Det har det ærede Udvalg selv holdt paa, det er ganske vist ikke Folketinget, men det er Udvalget, som jo dog er et Udryk for Tinget, og dette Ønske er blevet imødekommet. Endvidere vil det være i Erindring, at Kommunalbestyrelsen blev hørt over Sagen og udarbejdede et Forslag, som jeg i alt væsentligt har fulgt. Det er gaaet her, som det er gaaet, naar der er nedsat en Kommission: Ministeren faar et Arbejde og er selvfølgelig tilbøjelig til at fremjætte dette saa uforandret som muligt, forudsat at det nogenlunde kan stemme med Regeringens Overbevisning, thi man kan naturligvis ikke her i Rigsdagen fremjætte Bestemmelser, som man er imod, men man kan nok fremjætte Bestemmelser, som man mener kunde passere, naar de ere komne, som sagt, fra en saadan Kilde som nævnt og ere overvejede andetsteds. Jeg kan godt sige, at hvis jeg selv

stændig og uden at have hørt Kommunalbestyrelsen, skulde have udarbejdet et Forslag om denne Sag, var det paa enkelte Punkter kommet til at se anderledes ud end dette Lovforslag. For at nævne et bestemt Eksempel, vil jeg sige, at jeg aldrig vilde have, naar Anledningen ikke var kommen fra Kjøbenhavn, sat den Bestemmelse ind, at begge Vælgergrupperne skulde vælge samtidig, men det er paa den anden Side ikke en Bestemmelse, som er af den Bestaffenhed, at jeg ikke skulde mene, at den kunde forelægges Folketinget. Altsaa, jeg mener, der er god Forstand i, at Lovforslaget kommer frem, jaaledes som det forelaa her i Fjor, og det plejer jo ogsaa at være det, Folketinget ønsker. Havde jeg gjort Forandring deri, havde jeg ganske vist ogsaa faaet at høre, hvad det nu skulde til, og at det havde været nemmere at gaa til det, der var fremkommet i Fjor, og at de Indvendinger, der ere fremkomne i Fjor, vare bekendte og indregistrerede. Saa spørger det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm), hvorfor Huslejestatten ikke er med. Det behøver det ærede Medlem ikke at spørge om. Jeg tillod mig nemlig temmelig tidlig i Fjor at udtale, at hvis den ikke fremmedes snart, vilde jeg ikke føle mig bunden ved den. Hvis det ærede Medlem er glad ved den Varne, hvormed Huslejestatten blev forfægtet af Ministeren, er det ærede Medlem nøjsommere i hvert Fald i den Retning, end jeg ellers tror, det ærede Medlems Sædvane er. Den Gang Huslejestatten blev fremjat, udtalte jeg ganske klart her, og det var ikke muligt at misforstaa det, at Grunden til, at den kom, var den, at den var forlangt af Folketinget Aaret i Forvejen i temmelig høje Toner. Allerede da jeg fremjættede den, kunde jeg imidlertid godt se, at den ikke var velkommen, den var som sagt forlangt Aaret i Forvejen, men af mig ganske uforstaaelige Grunde, var der indtraadt et Omslag i Mellemtiden, og under Forhandlingen undlod jeg ikke at bemærke her, at jeg ikke ret længe vilde føle mig bunden ved denne Stat, som jeg ikke fandt heldig, og Kommunalbestyrelsen heller aldrig har fundet heldig. Det var kun under stor Modstræben, at den gik ind derpaa, og Regeringen gik ogsaa med en vis Modstræben til den, men man syntes, at det var rigtigt at gøre det, da Folketinget havde forlangt det. Men, da den saa kom, var den uvelkommen, og nu er den død og begravet. Jeg ved ikke, om den atter vil komme frem, men det bliver ikke ved mit Initiativ, det er ganske sikkert. Altsaa det er sært, at det ærede Medlem kan